Het ontwerpen, toepassen en evalueren van een formulier zorgafspraken in een dienstencentrum voor mensen met een verstandelijke beperking

Haio: VERHAEGHE Hannelore , U.G.
Promotor: LEBEER Jo , U.A.
Praktijkopleider: DECONINCK Gudrun

Context: Het opstellen van en het rekening houden met een vroegtijdige zorgplanning vormt een belangrijk onderdeel van het takenpakket van de huisarts. Bij mensen met een verstandelijke beperking is er hogere nood aan zorgafspraken rond vroegtijdige zorgplanning. Ze zijn vaak niet in staat zelfstandig beslissingen te nemen en hun toenemende levensverwachting zorgt ervoor dat op cruciale momenten hun belangrijkste mantelzorgers soms niet meer aanwezig kunnen zijn. Tijdig het gesprek over vroegtijdige zorgplanning aangaan, is voor de huisarts, in het bijzonder bij mensen met een verstandelijke beperking, een belangrijk aandachtspunt.

Onderzoeksvraag: Hoe kan een formulier zorgafspraken geformuleerd worden als geïndividualiseerde richtlijn voor artsen, personeelsleden en familieleden om correct te handelen in functie van de kwaliteit van leven bij personen met een verstandelijke beperking?

Methode: Deze masterproef was een kwaliteitsverbeterproject in mijn opleidingspraktijk en een dienstencentrum voor mensen met een verstandelijke beperking in de regio Brugge. Aan de hand van relevante literatuur, contact met peers en een focusgroep werd een formulier zorgafspraken omtrent vroegtijdige zorgplanning ontworpen. Tijdens tien zorggesprekken met volwassen bewoners, hun persoonlijke begeleiders, hun familieleden en/of bewindvoerder en een verpleegkundige werd het formulier zorgafspraken geëvalueerd en afgestemd.

Resultaten: Het formulier zorgafspraken bestaat uit vijf onderdelen: de gegevens van de bewoner en zijn hulpverleners, algemene medische afspraken, afspraken rond beperking van therapie en levenseinde en een vroegtijdige zorgplanningsfiche met DNR-code en zorgcode als samenvatting. De focusgroep was een grote meerwaarde in het ontwikkelingsproces van het formulier zorgafspraken. Tijdens de zorggesprekken werden vooral afspraken rond algemene medische zorgen en beperking van therapie gemaakt. Verschillende bewoners en hun familieleden waren nog niet klaar om afspraken rond levenseinde te maken.

Conclusie: Het formulier zorgafspraken en bijhorend zorggesprek handelen over algemene medische zorgen, therapiebeperking, reanimatiebeleid en levenseinde. Belangrijke aandachtspunten zijn een goede voorbereiding en een zorggesprek op maat van de patiënt. Voldoende tijd en financiële middelen vormen de grootste struikelblokken bij het implementeren van het formulier zorgafspraken in de dagelijkse praktijk van het dienstencentrum voor mensen met een verstandelijke beperking.